GAZETA KRAKOWSKA

Nro 57.

Z KRAKOWA DNIA 19 LIPCA 1818 Roku W NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 11 Lipca.

Rocznica urodzin N. Wielkiego Xiążęcia Mikołaia Pawłowicza w dniu 7 b. m. obchodzona tu była iak zwykle. Jego Cesarzewicowska Mość, W. Xiążę Konstanty przyymował powinszowania dla Brata swoiego, a razem powitanie z powodu szczęśliwego swego powrotu do tey stolicy. Swietna w dniu tym była parada woyskowa, a wieczorem teatr narodowy oświecono.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.
Xże NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

W rozwiązaniu przedstawienia Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 11 Listopada r. z. N. 1893, oraz wniosków Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, w rapporcie z dnia 13 Listopada r. z. N. 343 obiętych: postanowiliśmy i stanowiemy:

Aby pogorzelcy, którzy z powodu pożaru ognia do stanu ubostwa przywiedzeni zostali, od opłaty stępla w podaniach przedmiotu doznanego nieszczęścia dotyczących byli wolnemi, we wszystkich zaś innych korrespondencyiach z Towarzystwem Ogniowem, przypadek ubostwa nie obeymuiących, stępel ma bydź opłaconym.

Dopełnienie ninieyszego Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi oraz Przychodów i skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 19 Czerwca 1818 r.

(podp.) *Zaiączek*
Minister Spraw Wewne: i Policyi
(podp:) T. *Mostowski.*
Radca Sekr: Stanu, Jen: Brygady
(Podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z oryginałem
Radca Sekr: Stanu Jenerał Brygady
(podp.) *Kossecki.*

Wypis z Rozkazow dziennych do woyska Polskiego Jego Cesarzewicowskiey Mości W. Xięcia Konstantego.

Dnia 8 Lipca 1818.

Za Naywyższym Rozkazem

Stosownie do decyzyiów Nayiaśnieyszego Cesarza JMci i Króla z Dnia 5 Czerwca r. b.

Umieszczony zostaie

W Korpusie Artyllery i Inżynierów: W bataliionie Saperów, Porucznik Daniel Terszteniak, z woyska Austryiackiego, w tymże stopniu.

Otrzymuie pozwolenie noszenia Ozdoby Legiionu honorowego.

W piechocie: Adjutant polowy przy Jenerale Brygady Stanisławie Potockim, porucznik Leśniowski.

Wykreśleni zostaią z Kontrol

W Gwardyi: Z Pułku Granadyierów, porucznik Pomianowski, zmarły w dniu 13 Czerwca r. b.

W Piechociej: Z pułku 1go strzelców pieszych, podporucznik Kulgowski, zmarły w dniu 20 Czerwca r. b.

W Jeździe: Jenerał jazdy Dąbrowski, zmarły w dniu 6 Czerwca r. b. — Z pułku 2go strzelców konnych, podporucznik Makarski, zmarły w dniu 29 Maia r. b. — Z pułku 4go ułanów, Kapitan Malinowski, zmarły w dniu 12 Lutego r. b.

W Korpusie Inwalidów i Weteranów: Kapitan Inwalidów Cieślicki, zmarły w dniu 19 Czerwca r. b. i porucznicy Inwalidów Sikorski, zmarły w dniu 1 Czerwca r. b. — Sobolewski, zmarły w dniu 29 Czerwca r. b.

Dyrekcyia Jeneralna Loteryy Królestwa Polskiego

Podaie ninieyszem do wiadomości powszechney, iż gdy liczba wyprzedanych Losów do Loteryi na Maiętność Wola Więcławska z Firlejowem ustanowieney, nie iest ieszcze dostarczaiącą, aby z wpływu za takowe wierzyciele na wspomnioney Maiętności hipotekowani, zaspokoionemi bydź mogli: z woli przeto Naywyższey Władzy kraiowey, termin ciągnienia Loteryi na Wolą Więcławską na dzień 15 b. m. oznaczony, do dnia 16 Października b. 1818 roku przedłużonym został.

W Warszawie d. 2. Lipca 1818 r.

Kochanowski.

Straszaki, S. J. D.

Z Moskwy d. 6 Czerwca d. k.

Trudno iest opisać wspaniały widok, który wystawiał onegday wiazd N. Króla Pruskiego do Moskwy. O południu N. Cesarz odwiedziwszy N. Króla w Kuncowie, towarzyszył Mu potem do rogatek, do których gdy się Monarchowie zbliżyli, artylleryia 100 razy ognia z dział dała i we wszystkie uderzono dzwony. Od rogatek przez most Dorohomilski, rynek Smoleński, Wzdwiżenkę i Arbat, stały uszykowane woyska 23 dywizyi, daley od Arbatu do Kremla i wokoło niego na ulicy nabrzeżney, do bramy Spaskiey, stała gwardyia. Monarchowie z WW. Xiążętami, w towarzystwie licznego i świetnego orszaku iechali konno. Cesarz JMć miał na sobie order orła czarnego, a Król Pruski S. Jędrzeia. Woyska oddawały Królowi honory, i wspólnie z ludem wykrzykiwały, ura! Tym sposobem Gość pożądany, przeiechawszy całą wspomnioną przestrzeń, o godzinie 1szey po południu, przybył do Kremlińskiego pałacu, gdzie Go przywitały NN. Cesarzowe, i znakomitsze oboiey płci osoby. Po śniadaniu, Monarchowie raczyli wyiechać na Plac czerwony, osto-

biony pomnikiem obywatela Minina i Xięcia Pożarskiego. Tam zgromadzone woyska przeciągały przed NN. Monarchami i oddawały honory; potem Monarchowie powrócili do Kremla. Wieczorem stolica była oświecona. — Od przybycia do tuteyszey stolicy Króla Pruskiego, zaczęła u nas bydź piękna pogoda. Przy tak sprzyiaiącey porze, lud licznie zgromadza się do Kremla. Wczoray rano przedstawiani byli Monarsze Pruskiemu Senatorowie, i urzędnicy wszystkich władz. Tem zaszczytnieysze było dla nich to przedstawienie, że N. Cesarz raczył Sam wymieniać po nazwisku Senatorów i Prezesów władz. Na wczorayszey paradzie woysk, N. Cesarz Sam dowodził, a przytomni byli N. Król Pruski z przybyłemi Xiążętami, NN. Cesarzewice W. X. Konstanty i W. X. Mikołay. Mały Kreml napełniony był tłumami ludu. Dzwonnica, Iwan Wielki, baszty i ściany pokryte były patrzącemi. Po paradzie okrzyki ura, rozlegały się wszędzie. Kreml, sam przez się wspaniały i piękny, wystawiał wtem zdarzeniu zachwycaiący obraz. Wieczorem w granitowym pawilonie dany był bal wspaniały, na którym znaydowała się Cesarska familia, Król Pruski, Następca tronu Pruskiego, Xiążęta Hessen-Homburski i Meklemburg-Strelicki. Król i Następca tronu Pruski, mieli na sobie ordery S. Jędrzeia, a Cesarz i Wielcy Xiążęta Rossyyscy ozdobieni byli orderem orła czarnego; również byli w orderach Pruskich i ci urzędnicy Rossyyscy, którzy są niemi ozdobieni. Królewi podobało się bardzo ozdobienie granitowego pawilonu, który wspaniale oświecono. Wiele Dam miało zaszczyt tańczyć Poloneza z Królem. Dziś był obiad u Jego Królewskiey Mości.

Z Peterzburga d. 12 Czerwca d. k.

Dnia 8 b. m. przybył tu z Warszawy JW. Sobolewski, Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego.

Dnia 30 z. m. prowadzono przez Rygę zwłoki ś. p. Feldmarszałka Xiążęcia Barclay de Tolly.

Z Londynu d. 30 Czerwca.

Zdrowie Królowey polepsza się codziennie. D. 28 przeieżdzała się po ogrodzie w Kew.

Wczoray nastąpiło tu zaburzenie z powodu obiorów parlamentowych; lecz poymaniem 50 z pospolstwa do więzienia, zapobieżono dalszem zdrożnościom. Podobnež zaburzenia panuią i po prowincyiach.

Xże Hesko-Homburski odpłynął z Anglii na ląd stały z Małżonką swoią d. 29 b. m.

Ważną dla W. Brytanii i całego handlowego świata mamy tu wiadomość, iż Kompaniia wschodniey Indyi większą część wyrabianych dotąd wschodniey Indyi fabrykatów i rękodzieł, które na swoich okrętach do Europy posełała, postanowiła na przyszłość kazać w Anglii wyrabiać, przesyłaiąc tu surowe materyiały. Wyrachowano, iż z powodu zaprowadzonych w Anglii machin daleko mniey to wyrobianie kosztować będzie niżeli w Indyi, gdzie tylko rąk ludzkich się używa, a zatem rzeczone towary taniey sprzedawane bydź będą mogły, i oprócz tego podniosą się znowu nasze rękodzielnie.

Znany Hiszpański Jenerał Renevales, który wsławił się za rządów stanów w

Hiszpanił, a potem był prześladowany, miał d. 25 b. m. z kilkoma okrętami wyładowanemi potrzebami woiennemi odpłynąć z Anglii do rokoszanów południowey Ameryki.

Amerykańska narodowa gazeta zapewnia, iż podług odebranych z wyspy S. Heleny doniesień, śmierć Xiężny Karoliny bardzo zasmuciła Bonapartego, ponieważ pod ley panowaniem spodziewał się odzyskać wolność. Aże Bonaparte cierpi bardzo na zdrowiu, miał zatem od tamteyszego Gubernatora odebrać zezwolenie przeniesienia się na mieszkanie do zdrowszey części wyspy.

Podług gazety *Times*, Admirał Popham dla mnóstwa krążących po morzu rokoszańskich korsarzów zobaczył się zmuszonem przydawania kupieckim okrętom z Jamiki i innych wysp, które prowadzą handel z Hiszpańskiemi posiadłościami, woiennych do zasłony okrętów.

Gazeta Kalkucka donosi o śmierci byłego Naboba Oudy, Wezyra Aly, niegdy naybogatszego i nayobszernieyszego kraiu Xcia w świecie, który życie swoie w żelazney klatce w twierdzy William w wschodniey Indyi zakończył. Był on przyswoionym synem dawnego Naboba Oudy. Żywość i bystrość umysłu młodego Aly tak dalece starego Naboba uięły, iż go na tron swóy przeznaczył. Ożenił on się 1796 w 13 roku życia. Rodzina starego Naboba niekontenta była, iż Aly tron po nim dziedzieczył; wszelako po iego śmierci rząd Angielski wprowadził na tron Alego. Zaledwo atoli ugruntował się na tronie, okazał się zaraz niewiernym rządowi Angielskiemu i powstał przeciw niemu. Złożył go ten rząd z tronu, a osadził na nim brata zmarłego Naboba Sadut Aly. Złożony z tronu Aly miał wyznaczoną sobie pensyą z Rupie rocznie, około 25,000 f. szt. ale miał zawsze pod okiem rządu Angielskiego niedaleko iego stolicy mieszkać. Udał się zatem do Benares, zkąd Rezydent Kompanii P. Chery miał go do stolicy rządu odesłać. Zaraz po przybyciu do Benares zaprosił go P. Chery do siebie na śniadanie. Przybył na nie z znacznym orszakiem. Ostrzegano P. Chery, aby miał się względem niego na ostrożności, ale na to nie zważał. Aly żalił się mocno na postąpienie z nim Kompanii; nakonieç na dany znak w padło kilkunastu z iego orszaku do P. Chery i rozsiekali go z kilku innemi osobami. Aly uciekł po tym czynie do potężnego Raiaha Berar, który nie chciał go wydać, póki nie zapewniono mu życia. Rząd Angielski wschodniey Kompanii zezwolił na to, i dostawszy go kazał do Kalkuty zawieść, w żelazney klatce w wieży osadzić, w którey obok rowu napełnionego krokodylami i wężami 17 lat siedział, póki cierpień swoich w 36 roku życia nie ukończył.

Sławny nasz Lekarz Jenner, który naypierwszy zaprowadził szczepienie krowiey ospy, iest teraz powszechnie prześladowany. Pokazało się bowiem, iż wiele osób, które miały szczepioną krowią ospę, po 5, 15 i więcey latach dostały naturalney. Przypadek ten zdarzył się nawet na osobach, którem sam Jenner krowią zaszczepiał ospę. W roku zeszłym zaczęto u nas przeciw szczepieniu tey ospy krzyczeć; czyniono wszystko dla zbicia tego uprzedzenia; ale nadchodzące

z prowincyy o bezużyteczności szczepienia teyospy doniesienia lekarzów, pomnożyły te krzyki. Jeden z lekarskich naszych dzienników wyraża między innemi: "W Londynie i iego okolicach tak dalece nie wierzą, ażeby krowia ospa była pewnym środkiem przeciw naturalney ospie, iż wszyscy praktykuiący lekarze zaprzestali iey szczepić. Lecz natomiast zaczenaią dawniey używane, a później zaniechane szczepienie ludzkiey ospy zaprowadzać.,,

Z Paryża d. 30 Czerwca.

Hrabina Gotlandyi (Królowa Szwedzka) poiechała wczoray do Anteuile, gdzie mieszkać nieiaki czas będzie w zamku Xiężny Praslin.

Cena win spada tu z powodu znaczących się w tym roku obfitych urodzaiów.

Liczbę officerów na połowie żołdu będących, z których coraz więcey wchodzi do czynney służby, podaią do 26,000.

W Caen założony bydź ma zakład koni dla jazdy.

Wczoray obchodzona była na wielkim teatrze tuteyszym zwykła coroczna uroczystość na pamiątkę Piotra Kornella. Wystawiono dwie tego Sztuki Cynnę i Kłamcę, a przed wystawieniem popiersie tego uwieńczono.

Podług dziennika Quotidienne w główney kwaterze Angielskiey w Cambrai tak dalece przekonanemi są, iż Monarchowie skłonią się do cofnienia woysk swoich z Francyi, iże nawet przygotowania do drogi czynią.

W różnych okolicach Francyi rozpoczęły się iuż żniwa i bardzo okazuią się obfitemi.

Na ostatniem zgromadzeniu akademii umieiętności Professor Gay-Lussac czytał rozprawę o nowym metalu *Cadmium* zwanym, który Professor Stromeyer w Gettindze odkrył. Wygląda on biało iak ołów, znayduie się w Zinkowych kopalniach i daie się z innemi metalami mieszać.

Naczelny Wódz Austryiackiego woyska we Francyi, Jenerał Baron Frimont udał się na kąpiele do Badee.

Z Madrytu d. 13 Czerwca

Listy z Werakrux pod d. 4 Kwietnia donoszą, iż twierdza Janiila w prowincyi Guadanaxuato w Mexyku poddała się woyskom Królewskiem. Głównemi herszatmi rokoszu w tey prowincyi są teraz dway Xięża Torres i Magos. Lubo rokoszanie żadney w tym kraiu nie posiadaią warowni, są iednak dosyć ieszcze licznemi i na kupy podzielonemi, wiele czynią szkód i związek przerywaią. Znaczna ich liczba znayduie się między Werakrux i Xalapa i nieiaki Guadelup Vittoria oznacza się swoią śmiałością: niedawno schwytał dwoch gońców; iednego o 3 mile od Werakrux, któremu zabił połowę zasłony składaiącey się z 70 grenadyierów. Brygadyier Liano posłany został z woyskiem do Xalapa, dla oczyszczenia tey okolicy i przywrócenia związku.

W prowincyi Guadanaxuato, o 30 mil Hiszpańskich od Queretaro wybuchnął d. 15 Lutego wulkan i zburzył wsie Parjame i de la Piedad; 30 mieszkańców utraciło przy tem życie. Lękamy się, aby dywizyia Jenerała Negrobe przy tem nie zginęła. W Mexyku słyszano o godzinie 9 z rana huk tego otworzenia się wulkana, który wyrównywał hukowi nayw większych dział. Uderzono na trwogę, rozumieiąc,

że rokoszanie na to mieysce uderzyli. Huk ten trwał do północy. Quorelava była przez kilka dni lawą przysypana.

Z Kadyxu donoszą pod d. 1 b. m. że galera Hiszpańska Juania, pod Kapitanem Mosso, ścigana była d. 28 Maia przez 14 godzin przez korsarza rokoszańskiego południowey Ameryki, iże tylko za pomocą nocy potrafiła uyść niebezpieczeństwa. Weszła do tego portu, w którym gotuią drugą wyprawę do osad.

Z Hamburga d. 6 Lipca.

Dziś o godzinie 8 w wieczór przybył tu JO. Xże Hardenberg, Kanclerz Pruski, z swoią Małżonką na parowym statku P. Humphreis z Berlina. Gdy nieśmiertelne zasługi wysokiego tego Ministra nie tylko do Monarchii Pruskiey, ale do całych Niemiec należą, łatwo sobie wystawić można iaką radość w mieszkańcach tuteyszego miasta iego przybycie sprawiło.

Pomiędzy cudzoziemcami do naszego miasta w tych dniach przybyłemi, znayduią się Hr. Mier, Ces. Austryiacki Poseł przy Dworze Hanowerskim, i St. Aulaire powracaiący z Danii.

W Londynie odebrane w listach z Kantonu pod d. 18 Grudnia r. z. wiadomość o spisku na życie Cesarza Chińskiego, do którego należeć maią członki iego rodziny. Spiskowi oddani pod sąd zostali.

Z Bruxelli d. 3 Lipca.

Xże Wellington od powrotu swoiego do Cambrai wyprawił kilku gońców do Londynu i Wiednia. Mowią, iż on w naszem mieście naiął dom na swoią kancelaryią, co zdawałoby się, iż na przyszłość chce tu swoie mieszkanie założyć.

Wczoray przybyli tu z Anglii Xięstwo Hesko-Homburscy.

Jutro wyiezdzą ztąd Baron Goubau do Mechliny, wioząc od J. K. Mci dla tamteyszego Xcia Arcybiskupa nader piękny roboty srebrny wyzłacany pastorał.

W Nieuport założono d. 20 b. m. węgielny kamień na nowe warownie, a d. 30 na nowy teatr w Leodyium.

Król w towarzystwie Królewicza Fryderyka obieżdża północne prowincyie swoiego państwa.

Gdy w Anglii odbywaią się teraz bardzo burzliwie obiory reprezentantów, u nas w Belgii podobneż narodowe działanie odbywa się w tymże czasie z naywiększą spokoynością.

Z Włoch d. 23 Czerwca.

Uczeni wszystkich kraiów, piszą pod d. 10 b. m. z Rzymu, powezmą z radością wiadomość, iż ziawił się bardzo dawny i originalny Kodex Pentateuch (pięć Xiąg Moyżesza.) Znayduie on się w ręku Anglika P. Sams i iest na skórze pisany. Naznaczaią temu rękopismowi 1500 lat, który jedna z żydowskich rodzin posiadała przez 800 lat; ale ostatni potomek tey rodziny podupadłszy przez rewolucyią, musiał go zastawić, a nie będąc potem w stanie wykupić go, dostał się nakoniec do wspomnionego wyżey Anglika. — Kopania przy byłey Swiątyni Jowisza, na placu Vacino, okazały, iż gmach ten z dłuższey strony nie mógł mieć iak 11 słupców.

Podług doniesień z Neapolu pod d. 12 Maia tak dalece tam rozmnożono iedwabniki, iż liście morwowe cztery razy więcey niżeli dawniey kosztuie. Wszędzie po wsiach wzięto się do tego przemysłu.

— Sławny Dyrektor Królewskiego domu obłąkanych w Anversa, zaprowadził tam muzykę, dla zwrocenia uwagi nieszczęśliwych chorych, która przedziwnie na ich umysłach skutkuie.

W Modenie zawarta została d. 16 b. m. małżeńska umowa między Infantym Aloyzem, synem Xiężny Łukieskiey, i Maryią Teressą, córką Króla Sardyńskiego.

Szarańca, która w roku przeszłym okolice około Rzymu i inne we Włoszech spustoszyła, pokazała się i tego lata w tak wielkiey ilości, iż groziła zniszczeniem wszystkich urodzaiow; lecz przedsięwzięte środki przez Kardynała Pacca do wytępienia tego roboctwa, zdaią się przedziwnie skutkować,

Z Sztokolmu d. 30 Czerwca.

Król i Następca tronu przenieśli się z swoiemi Dworami do letniego zamku Nowa Haga.

Pogrzeb zmarłey Królowy nastąpi za 3 tygodnie, do czego czynią iuż przygotowania w Kościele Rittersholm.

Wydział stanu seymowy zgodził się na propozycyią Królewską, ażeby na zaspokoienie długu Norwegskiego sprzedać wyspę S. Bartłomieia. Rzecz ta poydzie pod decyzyią całego seymu.

Z Drezna d. 4 Lipca.

Wczoray przed połudnîem o godzinie 11. przybyła tu Xiężna Elektorowa Hessenkasselska z dwiema swoiemi córkami i wysiadła do gościnui pod znakiem miasta Berlina. Dziś poiechała na obiad do NN. Królestwa do Pilnitz, a w wieczor znaydować się będzie na operze Włoskiey.

Z Frankfortu d. 4 Lipca.

Wczoray przeiechała przez miasto nasze powracaiąca z Paryża do Hildburghausen Xiężna Pawłowa Wirtemberska. Przybyli tu Xże Hatzfeld - Trachenberg, Kr. Pruski Poseł nadzwyczayny przy Dworze Niderlandskim, i Xże Dołgoruki, iadący z swoią rodziną z Peterzburga do wod Emskich.

Przez Ministrów 4 sprzymierzenych Dworów, które traktat Paryski z d. 20 Listopada 1815 podpisały, rozesłany z rozkazu Monarchów swoich w miesiącu Maiu r. b. do wszystkich zagranicznych Posłów w ięzyku Francuzkim okolnik, o którym nie raz była wzmianka, iest osnowy następuiącey: — " Mci Panie! Gdy sprzymierzeni Monarchowie, którzy traktat z Francyią z d. 20 Listopada 1815 podpisali, ugodzili się, iż ziadą się w iesieni w r. b. dla rozpoznania za porozumieniem się z N. Królem Francuzkim, czyli woyskowe osadzenie granic tego królestwa ustać ma, lub daley przeciągnionem bydź musi, przeto ia i każdy z nas upoważnionemi zostaliśmy od naszych Gabinetów uwiadomić WPana o powodach do tego ziazdu. Nie podlega żadney wątpliwości, iż powyższy artykuł traktatu wkłada wyłączne prawo na sprzymierzonych Monarchow do rozstrzygnienia zawieraiącego się w tym artykule ważnego pytania. NN. Cesarze i Królowie uprzedzaiąc, aby temu ziazdowi nie nadano mylnego znaczenia Kongressu i do obrad iego, które iedynie do wzwszonych Mocarstw należą, nie mieszali się inni Monarchowie i Gabinety, postanawili przez swoich Posłów uwiadomić wszystkie Dwory, iż na tym ziezdzie żadna inna rzecz miysca mieć nie będzie, a zatem żadnego pełnomocnika nie przyymą. Czterey Monarchowie uskuteczniaiąc nadane sobie

traktatem r. 1815 wyłączne prawo, nie chcą w cale mięszać się do rozpoczętych w Paryżu, Londynie i Frankforcie układów, ale tam, gdzie rozpoczęte były, maią bydź ukończone. Mam przeto honor uwiadomić WPana o tem iednostaynem postanowieniu sprzymierzonych Monarchów, abyś zawiadomił o nim Rząd, przy któremeś iest upoważniony, &c.

Z Wasingtonu d. 16 Maia.

Następuiące nadeszły tu naynowsze doniesienia o woynie z Indyianami: — Jenerał Jackson wyruszył z nieco ludzi z twierdzy Scott i stanął pod Appalachikola, która niegdy była twierdzą. D. 26 Marca puścił się w drogę ku twierdzy Gadzden, a w 7 dni potem z 1500 milicyi, 700 regularnego woyska i 800 Indyianów, ogołem około z 3400 ludzi stanął przed miastem Indyyskiem Missikanki. Przy zbliżeniu się do tego miasta małe tylko zaszły utarczki, w których Amerykanie i Indyianie po kilkanascie ludzi stracili. Indyianie opuścili potem miasto, które Jenerał Jackson, pozabiiawszy bydło, spalił. Ztamtąd udał się do Hiszpańskiego miasta St. Marck (w Luisianie) wezwał osadę, która poddawszy mu się, odesłał ią iako niewolnika do Pensakola. Z St. Marek udał się Jackson do Swancy, gdzie spodziewał się mieć rozprawę z 2000 Indyianów. Naczelnik Indyianów i ich Prorok Franciszek zwabionemi zostali na okręt Amerykański, który udano za Angielski: oba zostali obwieszonemi. Sławny Arbuthuot znayduie się w ręku Jacksona i w kaydanach. Woysko iest w wszystkie potrzeby opatrzone i oczekiwać należy w krótce wiadomości o stanowczey bitwie w tey okolicy. Do woyska Jacksona przyłączyli się ochotnicy z Tenessy tak, iż liczy teraz pod swoiemi rozkazami 5000 ludzi. (Podług późnieyszych doniesień Arbuthnot i iego towarzysz Ambrustor zostali przed sąd woyskowy stawionemi, i iako winni za podniecenie do woyny Indyianów na śmierć skazanemi; pierwszy został obwieszony, a drugi rozstrzelany. Arbuthnot był dawniey kapitanem w służbie Angielskiey.)

Z Vlaarding d. 2 Lipca.

Dziś przybył tu pierwszy okręt z świeżemi Hollenderskiemi śledziami. Gdy Rodzinie Królewskiey i wysokim urzędnikom stanu rozasłano podarunki z rzeczonych śledzi, sprzedawano ich beczkę po 700 zł. hol.

Od brzegów Menu d. 5 Lipca.

Król Bawarski udał się d. 27 Czerwca z Nimfenburga na kąpiele do Baden. D. 29 poiechał za nim Królewicz Karól, a Królowa w krotce tamże się uda.

N. Cesarz Autryiaski, iadąc na ziazd do Akwisgranu, uda się pierwey do główney kwatery swoiego we Francyi woyska, które przed nim odbędzie popis.

Używaiący dla poratowania swoiego zdrowia kąpieli w Baden Hr. Las Cases, lubo unika wszelkich kompaniy, wszyscy iednak kąpiący się tam staraią się z nim poznać i cisną się do niego. Kiedy czasem obiaduie w gościnni, skoro się o tem dowiedzą, zbierze się zaraz do stołu o 40 do 50 osób więcey, niżeli zwyczaynie.

Szwaycaryia ustanowiła także teraz liczbę swoiego woyska: mieć zawsze będzie w gotowości 60,000 ćwiczonego woyska, a w odwodzie na każdy przypadek 40,000 ludzi.

DODATEK
DO N[ro] 57.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 19. LIPCA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.

Dokończenie artykułu: Napoleon przez siebie samego odmalowany.

Nie wspominaiąc o swoim rękopiśmie, rzekł Napoleon do Amerykanina, gdy do gabinetu powrocił: " WPan iedziesz z Francyi? — Tak iest N. Panie. — Musiałeś WPan znaleść Paryż pięknieyszym. — Wspaniałe znayduią się tam pomniki. — Chciałem ich więcey ieszcze wystawić; myślą moią było wyłożyć 400 mill. fr. na uczczenie męztwa woiennego... Król iestże kochany? — Jest, N. Panie. — Jest to Mąż wysokiego umysłu; zawsze go poważałem. ... Widziałżeś WPan Cesarza Alexandra? — Raz w teatrze. — Musiano go z wielkiemi przyiąć oklaskami! Jego obyście się z Francuzami bardzo było dobre. Ma wielkie przymioty; iest dobry i szlachetny. Woyna moia przeciw niemu była niesłuszna; lecz musiałem ią przedsięwziąść, lub zrzec się lądowego systematu... Coż tam myślą o senacie Francuzkim? — Dawne członki nie wiele maią znaczenia. —— Król powinien ie od siebie oddalić. „ (Tu Napoleon, okazuiąc dotąd łagodną twarz, rzekł z gniewem:) " Ci podli pochlebcy winni są wszystkiem nieszczęściom, które ściągnąłem na Francyią. Nigdy się mey woli nie sprzeciwili. Boiaźń postradania swoich urzędów, czyniła ich podleyszemi, niżeli był Rzymski senat za Cesarzow.... Wszędzie widziałem tylko pochlebców, a nigdzie człowieka z charakterem. — Nazaiutrz został nasz Amerykanin na obiad do Napoleona zaproszony. Podczas stołu zapytał go się Napolean: " Coż tam mowią o powstawaniu dzienników Francuzkich przeciw mnie? — Naganiaią ie powszechnie. — (To przyiemnem zdawało mu się bydź, i rzekł daley:) " Redaktorowie są zarowno podłemi oszustami, iak ci, którzy mnie pochwałami obsypuią. Ci paszkwilarze sądzą, iż przez rzucanie na mnie potwarzów, utrzymaią się na swoich urzędach. Pomiędzy atem kłamstw iednę można znaleść prawdę. Tymczasem sławy moiey nic zatrzeć nie potrafi: ia zrobiłem w 10ciu latach tyle, czego inni w 10ciu wiekach nie zrobią. Epoka moiego życia będzie naywiększą w rocznikach Francuzkich. Czytać będą moią historyią z równą ciekawością, iak czytaią historyią Alexandra i Cezara; ia żyię iuż w potomności. „ (To wszystko powiedział z taką dumą, albo raczey

prożnością, iakiey sobie wystawić trudno. Z tąż niesłychaną prożnoscią mowił daley:) "Nigdy nie okazałem się większym wodzem, iak w kampanii Francuzkiey. Sprzymierzyńcy popełniali w niey ieden błąd po drugim. Będąc na ich mieyscu, spałbym był d. 1 Stycznia w Paryżu; nic ich wstrzymać nie mogło. Stracili wiele na tem, daiąc mi czas do ściągnienia do siebie woysk moich z Hiszpanii.„ Daley rzekł o Anglikach: "Naybardziey nienawidziłem ten lud, a teraz go naywięcey szacuię. Zawsze poważa się więcey nieprzyiaciela, który się opiera, iak tego, który ulega. "(Pomiędzy czterema oczami wyznał Napoleon Amerykaninowi:) "Trzy polityczne popełniłem błędy: 1) Powinienem był odstąpić Hiszpanii i zawrzeć pokoy z Angliią; 2) Nadać Króla Polakom i niechodzić do Moskwy; 3) W Dreznie zawrzeć pokoy, odstąpić Hamburg i niektóre kraie, które mi nie były potrzebne. „ — W piątey i ostatniey w cale krótkiey rozmowie podczas parady woyskowey, zapytał się Amerykanin Napoleona (dosyć niestosownie podług własnego iego wyznania,) czyli nieda mu iak iego na stały ląd zlecenia. Napoleon uderzony tem pytaniem, spoyrzał bystro na cudzoziemca, i rzekł: "Ja nie myślę więcey o stałym lądzie. „ — (Że nie powiedział tu prawdy, okazała następna wiosna, w którey ieszcze raz wystąpił na wielką scenę świata i na zawsze w swoich nadzieiach upadł.)

Teatr Francuski.

On a vu de tout tems les sages spectateurs
Decider sans menagement du merite des Acteurs
C'est un droit qu'a la porte on achète en entrant,
argent comptant.

Jak można bydź dobrym Aktorem, a nikczemnym Autorem, i dotego Fanfaronem, dowodzi to ostatnia reprezentacyia Francuzka gdzie doskonali Aktorowie chcieli bydź Autorami, i gdzie rozum i nauka 5 Aktorów, wysiliła się na oddanie nędzney sztuczki, która niemożna wiedzieć do iakiego rzędu sztuki Drammatyczney należy, bo ani Grecy, ani późnieysi Auterowie nieznalezliby iey mieysca i nazwiska nadać;; ia iednak sądzę że to musiała bydź scena wyięta z Francuzkiey Sztuki pod Tytułem "*la Maison de fous*,

Czytaiąc Afisz z taką prozopoypeią wydany. Publiczność oświecona (ile słyszeć mogłem) spodziewała się, że przez wdzięczność za tylu dowodami stwirdzone zaufanie w talentach Aktorów Francuzkich, będzie zadowolnioną od nich przy pożegnaniu w wyborze sztuki: aż tu pokazało się to, co nie bez przyczyny Horacy powiedział "*Parturiunt montes nascitur ridiculus muse.* „ Za Mysz 2 czer. złot. płacić za bilet do Loży, aby się iey przypatrywać, to przyznam się, że za drogo, wszelako iey się wraz z innemi zwiedzionemi przypatrywać musiałem. Niewiem czy podone kuglarstwo uszłoby, w cywilizowaney Francyi bez krytyki i wygwizdania? —

T.

DONIESIENIA.

Ruchomości po niegdy Franciszku Bukowskim pozostałe iako to: srebra, Meble, Xiążki, konie, krowy powóz i bryczka i t. d. sprzedane zostaną z mocy Polecenia Trybunału pierwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, z dnia 16 Lipca r. b. do Liczby 1929 przez publiczną Licytacyą dnia 27 Lipca r. b. o godzinie 9 ranney począwszy, a to w Wsi Sanka położoney w Gminie Porębskiey we dworze. — W Krakowie dnia 17 Lipca 1818 r.

Matakiewicz, P. A. W.

Pisarz Trybunału Cywilnego pierwszey Instancyi Woiewództwa Sandomierskiego. Podaie ninieyszym do publiczney wiadomości, iż wskutek wyroku tuteyszego Trybunału na d. 12 m. Sierpnia 1817 roku zapadłego, iuż prawomocnego, stósownie do warun

ków Wyrokiem Tegoż Trybunału w dniu 24 m. Kwietnia r. b. wydanym, ustanowionych, Fabryka Kuźnic żelaznych Drzewieckich z pieca wielkiego i trzech Fryszerek na teraz składaiąca, się w materyał żelazny w naylepszym rodzaiu dostatecznie zaopatrzona, do którey obszerne Lasy należą, w dzierżawną possessyą na lat 12 w terminie przez Tenże Trybunał wyznaczonym to iest w d. 31 Sierpnia r. b. o godzinie 3 popołudniu w mieyscu posiedzeń Trybunału tuteyszego, w mieście Radomiu odbywaiących się, przed Delegowanym Sędzią Trybunału W. Strzeleckim w drodze Licytacyi publiczney, za naywięcey offiarować się maiącą roczną Summę wypuszczona zostanie, która to licytacya zacznie się, od Summy 20,000 złp. iako ceny dzierżawney przez biegłe osoby w sztuce, przysięgłe od Rządu wyznaczone do opłacenia z góry co rocznie ustanowioney. O warunkach dzierżawy tey między któremi umieszczony iest ten warunek, aby chcący licytować Vadium w Summie 4,000 złp. przed licytacyią złożył, a po zalicytowaniu naywięcey offiaruiący w kaucyą hippoteczną na Summę 20,000 złp. zaopatrzył się, iako też o stanie kuźni i Lasów Drzewieckich, u podpisanego pisarza Trybunału wolno iest każdemu chęć licytowania maiącemu powziąść dokładną wiadomość. — Działo się w Radomiu d. 1 Maia 1818.

Jawornicki Pis: Tryb:

Główna Dyrekcya Górnicza. Z mocy Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi, z dnia 24 Czerwca r. b. Nro. 279 i 1185 z Czerwca 18 wydanego, czyni wiadomo wszystkim chęć kupna Wełny maiącym, iż w dniu 5 Sierpnia r. b. o godzinie 10tey ranney, w mieście Kielcach w Kancelaryi Główney Dyrekcyi Górniczey odbędzie się publiczna Licytacyia na sprzedarz. — 1) 35 Kamieni 30 fon: wełny Hiszpańskiey, ktorey pretium fisci złp. 180 za Kamień iest ustanowione. — 2) 83 Kamieni 8 fon: wełny poprawney, od ceny 120 za Kamień, na pretium fisci, ustanowioney przez głośne Plus offerencyi wywoływanie. — Życzących sobie tedy tego Kupna, zaopatrzonych w Vadium złp. 3,000 na Termin oznaczony zaprasza. — Działo się na posiedzeniu Główney Dyrekcyi Górniczey dnia 11 Lipca 1818 roku.

Ullmann, Dyrektor Głowny.
Tomaszewski, Sekr. Jeneralny.

Kómornik Sądowy Powiatu Jędrzeiowskiego w Woiew. Krakow. Czyni wiadomo, iż dnia 26 Lipca r. b. od god. 1szey po południu, na groncie wsi Opatkowice Murowane w Pow. Jędrzeiowskiem rozpocznie się u W. Ignacego Błeszyńskiego licytacya, mocą którey na rzecz XX. Franciszkanów Krakowskich i tamteyszego Instytutu Szpitala S. Łazarza, oraz Staroz. Arona Herszkowicza Arendarza z Wsi Katki, Stoliki, Stołki, Strzelba, porcelany, kufry, landszafty, konie, karyolka, prócz tego, przenicy i żyta około 216 morgów, zaś Jęczmienia, owsa i grochu około 132 morgi na pniu, wostatku ziemniaków po 75 korcy sadzenia w Gminie Opatkowice murowanych będące, więcey płacącym sprzedawane zostanie. Ktoby więc miał chęć nabycia takowych artykułów, w terminie i mieyscu wyżey oznaczonych stawić się i dopilnować zechce. W Jędrzeiowie dnia 6 Lipca 1818.

Ign. Rzuchowski, Kom.

Działo się w Krakowie dnia 10 Lipca Tysiąc Ośmset ośmnastego roku.

Na żądanie W. Jana Kantego Fachinettego Patrona, iako Kuratora massy kredalney Pawła Schöna, zamieszkałego tu w Krakowie w Rynku pod Nr. 238.

Ja Ignacy Życki Woźny przy Sądach Krakowskich, do urzędowania tego przez JW. Prezesa Sądu Appellacyynego upoważniony, zamieszkały w Krakowie przy ulicy Grodzkiey Nr. 117.

W imieniu Prawa zapozwałem wierzycieli massy kredalney Pawła Schöna, a mianowicie Sukcessorów byłego Administratora massy Jakóba Girtlera, sukcessorów Antoniego Kłosowskiego byłego kuratora, Stanisława Jędraka, W. Jana Kantego Bartla, klasztór Panien Karmelitek bosych przy Krakowie, Szkołę Głowną Akademii Krakowskiey, klasztor XX. Karmelitów bosych na Czerny, W. Józefa Skarbek Borowskiego, WW. Eliasza i Elżbietę Olszyńskich małżonków, Ur. Mikołaia Cabslera, Franciszkę Treszę, Sukcessorów Józefa Mielińskiego, Ur. Maryią Aling (Pannę, Ur. Franci-

ska Beguchen, W. Kazimierza Gorzyńskiego, W. Józefa Haller de Hallenburg, W. Marcina Hallera, W. Petronellę Haller de Hallenburg, Staroz. Sysel Aaron, W. Janna Kantego Bartscha, Staroz. Rafała Goldman, JW. Karola Pratobewera, JW. Ignacego Rottman, Staroz. Goldberger, W. Eliasza Olszyńskiego, Ur. Julianne z Marcińskich Sierotową wdowę, Ur. Stefana Sierota, Ur. Gabryella Gilles, Ur. Franciszkę Reinchard, W. Franciszkę Aurorę de Marasse, W. JP. Kaspra de Montal, JW. Margrabiego Silvanę de Bosax, JW. Antoniego Maletras, W. Bartłomieia Gorczyńskiego, W. Antoniego Maletras, Staroz. Berl: Luxenberg, W. Józefa Reichessdorfer, JW. Kunegundę Hr. Zieleńską, JW. Maryiannę Badenią, Handel Bryński, pod Fermą Jana Aloizego Schöna, Ur. Carystyiana Fryderyka Walpert, Handel Trieski pod Firmą Finze Marnitz, W. Józefa Fürman, Antoniego Glaudner, Wetzlar de Plankenstein, JW. Józefa Pratobewera, Michała Arenstein, handel Wrocławski pod Firmą Jana Teofila Wienner, i innych. Kobiety w asystencyi prawney, iż gdy plan Repartycyi massy kredalney Pawła Schöna przez Kuratora sporządzony, w kancelaryi W. Trybunału I. Inst. W. M. Krakowa i J.O. znayduie się, tak wy przyrzekł iuż, na dniu 10 Września r. b. o godzinie 3ciey popołudniu, przed W. Łabaiowskim Assessorem iako Kommissarzem massy, w Sali Audyiencyialney Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i J.O. posiedzenia swe w Krakowie przy ulicy Grodzkiey Nr. 106 zwykle odbywaiącego, iako terminie oznaczonym stawili się, a to końcem podania do protokołu delegowanemu Kommissarzowi zarzutów iakie przeciw planowi Repartycyią czynić zechcą, inaczey bowiem, Kurator dopraszać się będzie, o zatwierdzenie sporządzonego przez siebie planu, oni zaś więcey słuchanemi nie będą. *(Działo się iak wyżey.)*

Ignacy Zycki, Woźny.

Podpisany Asessor Trybunału I. Instancyi Wol. Miasta Krakowa ninieyszym zawiadomia, iż Kamienica po s. p. Andrzeiu Sakowskim Szklarzu pozostała przy ulicy Szewskiey pod Nrem 329 stoiąca, przez sztuce biegłych złp. 28,344 oszacowana z powodu, iż nikt z licytowania chęć maiących na terminach poprzednich po dwakroć do licytacyi przedstanowczey i tyleż dostanowczey wyznac onych niezgłosił się, któryby nad cenę szacunkową więcey ofiarował; uchwałą Trybunału pod dniem 16 Lipca r. b. do Nru 1956 zapadłey szaconek do 24000 z. p. zniżony został. Podaie przeto Delegowany niżey podpisany do wiadomości publiczney, iż zmiankowana powyżey Kamienica z zmnieyszoną ceną szaconkową dnia 25 Lipca r. b. o godzinie 10 przedpołudniem w Sali Audyencyonalney Trybunału ostatecznie publicznie sprzedaną i naywięcey ofiaruiącemu za własność przyznaną zostanie. Chęć zatym licytowania maiący, zechcą się na powołanym terminie w mieyscu oznaczonym zaopatrzeni w vadium 2400 złp. wynoszące znaydować się. O warunkach licytacyi u Ur. Miętuszewskiego Kuratora dowiedzieć się można, lecz te także przed rozpoczęciem się licytacyi odczytane zostaną. W Krakowie d. 17 Lipca 1818 roku.

J. Łabaiowski, Delegowany.

Pewna osoba maiąc zupełne wiadomości prawa, przez teorią i praktykę nabyte, będąc biegłą w Jeometryi i Matematyce, życzy umieścić się w Dom zacny na Plenipotentą, lub Kommissarza. — Chcący powziąść o niey wiadomość, udać się raczy do Redakcyi Gazet.

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Niepodległego i ściśle neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do art. 118 Kodexu Cywilnego podaie do publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, na podaną prośbę Magdaleny z Kowalskich Woscykowey, w wsi Filipowicach zamieszkałey, żądaiącey uznania nieprzytomności małżonka swego Łukasza Woscyka, przeszło od lat czterech w mieyscu ostatniego zamieszkania iego, w wsi Filipowicach nieprzytomnego, wydał w dniu 4 Kwietnia r. b. wyrok polecaiący dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnionego Łukasza Woscyka Sędziemu Pokoiu Okręgu Krzeszowickiego. W Krakowie d. 8 Czerwca 1818 roku.

Nikorowicz.

Raubach Sekretarz S. A.

W Klasztorze PP. Franciszkanek w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod N. 107 w Podworzu dnia 21 Lipca r. b. o godzinie 3 z południa sprzedarz publiczna odbędzie się karety, wozu kowanego, koni z ubiorem, trzody i innych za gotową zapłatę. Życzących sobie kupna w oznacz onych czasie i mieyscu oczekuie.

Skorczyński Komor. Sąd.